



SAYI:9 HAZİRAN 2024

# MUVAKİT

Aylık Kültür Sanat ve Edebiyat Dergisi

*Buğünümü yapan, dünüm.  
Ama yarına karşı tamamen özgürüm.*

*Yarınımın kumaşını kendim dokuyacağım.*

**Alev ALATLI**

EDEBİ YETKİNLİĞİ VE ENTELEKTÜEL DERİNLİĞİYLE ALEV ALATLI / İREM NİSA BİLGİÇ - EL-HAREZMİ: ASTRONOMİ VE CEBİR'İN BABASI / ESRA MOLLA ÇETİN - ROTA YENİDEN OLUŞTURULUYOR / ARİFE SALMAN - ŞİİRDEN DOĞAN BİR EFSANE: MELİH CEVDET ANDAY / T.DUYGU SAÇAR - TARİHTE BUGÜN - MESNEVİDEN HİKAYELER / SÜVARİ VE YILAN - BİR EFSANENİN DOĞUŞU VE MÜCADELE DOLU YOLCULUĞU / DİLAN ÇETİNKAYA - DIANNE DENGEL: NOSTALJİ VE MUTLULUĞUN İZİNDE / EBRAR AKAY - EDITÖRÜN KALEMİNDEN İBRAHİM OKTUGAN'IN MEKTUBU

# İÇİNDEKİLER



HAZİRAN 2024

SAYI: 9

AYLIK KÜLTÜR SANAT  
VE EDEBİYAT DERGİSİ

Aylık süreli yayın

**Yayın Sahibi:**

ASTROMEDYA

**Yazı İşleri Müdürü**

ESRA MOLLA ÇETİN

**Tasarım**

Dilek Gün Veringç

Esra Molla Çetin

T. Duygu Saçar

Arife Salman

**Çizimler**

Funda Öztürk

**Editörler**

İrem Nisa Bilgiç

Ebrar Akay

T. Duygu Saçar

Arife Salman

Funda Öztürk

**Adres:**

Yeni İstanbul Caddesi Kosova

Mahallesi 228/B Selçuklu /

Konya 42100

**İletişim:** 0(332) 408 24 55

iletisim@muvakkitdergisi.com

**Basım yeri:** CEYLAN OFSET

www.ceylanofset.net

**MUVAKKİT dergisindeki**

**tüm yazı ve çizimlerin**

**yayın hakkı saklıdır.**



## 05

**ASTRONOMİ VE CEBİRİN  
BABASI: EL-HAREZMİ**

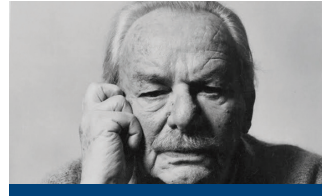
Matematikte ilk kez sıfırı  
kullanan, bugünkü cebir ve  
astronominin babası  
sayılan Harezmi...



## 08

**ROTA YENİDEN  
OLUŞTURULUYOR**

"Hayat cesareti olanlara güzeldir."  
diyor Dilek 'Cesur Rota Yeniden  
Oluşturuluyor' kitabında ve ekliyor:  
Başlamak için bitirmen ya da yeni bir  
adım atman gerektiğini unutma!



## 13

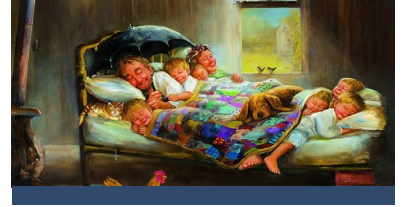
**ŞİİRDEN DOĞAN BİR EFSAANE:  
MELİH CEVDET ANDAY**

Lise arkadaşları Orhan Veli ve Oktay  
Rifat'la birlikte ortaya çıkardıkları  
Garip Akımı ile Türk şiirindeki  
yenilenmeyi başlatmış bir şair

## 17

**BİR EFSAENİN DOĞUŞU  
VE MÜCADELE DOLU  
YOLCULUĞU**

Rocy filmi; tüm engelleri aşarak  
zafere ulaşmanın mücadelesini,  
insanın içindeki ateşi ve azmi  
ateşleyen bir destan...



## 19

**DIENNE DANGEL: NOSTALJİ  
VE MUTLULUĞUN İZİNDE...**

Mutluluğun Resmi isimli tablodan  
yola çıkarak Dangel'in sanatına  
ilişkin yorumlar...



## 22

**EDİTÖRÜN KALEMİNDEN  
İBRAHİM OTTUGAN'IN  
MEKTUBU**

Talihsiz bir şekilde hayatını  
kaybeden okul müdürü  
İbrahim Ottugan adına  
yazılmış bir mektup...

# Editörden... Editörden...



## *Nasihatimdir, vasiyetimidir...*

*Güneş her gün daha mütakâmil bir dünyaya doğmaz. Tarih ezelden ebede dümdüz uzanan doğrusal bir hat değil, devirli bir oluşumdur.*

*Gün olur, en gerideki en öndekinden ileride olur. Aristarkus, Kopernik'e "zıpçıktı astrolog" diyen devrimci Martin Luter'den daha ilericidir.*

*Ahmet Yesevi, Kadızade Mehmet'in çok ötesinde. Siz istihkâmlarımızı güçlendirin, zor zamanları fırsata çevirin. Benim yaşıma geldiğinizde, benim hiç olamadığım kadar hakîm, fehîm, müstakîm, emîn, mekîn ve metîn olun.*

*Aziz ülkemize gelince, ille de bir şeye benzetecekseniz, her budağından sürgün atan salkım saçak bir böğürtlen çalıma benzeteceksiniz Türkiye'yi.*

*Bir sürgünü çiçeğe dururken, diğerinin kurumakta, ötekinin meyve vermekte olduğunu görün. Tek bir sürgüne takılıp kalmayın, bütüne bakmayı adet edinin. Unutmayın ki düz akılla anlaşılmaz, pergele, cetvele gelmez, kendisine has bir kimliği vardır, Türkiye'nin. Batmaz. Batarsa okyanuslar taşar.*

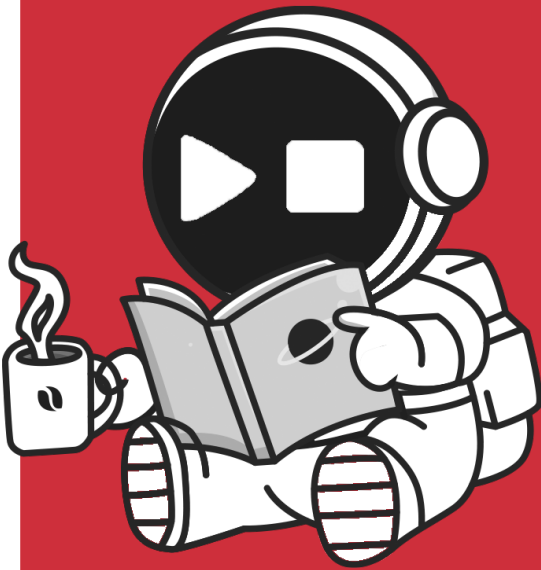
*Mademki son temsilcileriyiz Gezegen'in iyiliği için yaşatılması elzem bir medeniyetin, bizi durduracak tek "gerçek", soğuyan Güneş'in dünyamızı yarı yolda bırakması ihtimali olmalı.*

*Alev Alatl  
1942-2024*

# Edebi yetkinliği ve entelektüel derinliğiyle Alev Alatlı

*“Akıl her daim gerekli,  
velakin her daim  
yeterli değil, çünkü  
21. Yüzyıl’da birden  
fazla’ gerçek yaşıyor.  
Hâkim’ gerçek ‘ne  
ise , endişelerimizi  
o formathyor.  
‘Her şeyi akıyla  
değerlendirmeye  
kalkan, öfkeden ölmeyi  
göze alır’ demeleri de  
bundan.”*

İREM NİSA BİLGİÇ



**A**lev Alatlı 1944 yılında İzmir’in Menemen ilçesinde bir Rumeli köyünde doğdu. İlkokulu Ankara Mimar Kemal İlkokulu’nda başladı. Bir dönem Karaköse’de okuduktan sonra Erzurum’a taşındı ve Erzurum Kültür Kurumu İlkokulu’ndan mezun oldu. Babası subay olan Alev Alatlı Ankara Namık Kemal Ortaokulu’nu bitirdikten sonra babasının Japonya’ya askerî ataşe olarak atanması sonucu liseyi Tokyo’da okudu. İngilizcenin yanı sıra burada Japonca’yı da öğrenir. Ortadoğu Teknik Üniversitesi Ekonomi İstatistik Bölümü’ne girdi. Aynı zamanda Devlet Planlama’da görevler aldığı için istatistiği uygulayarak öğrendi. 1963 yılında kuramsal ve uygulamalı bir eğitim sürecinden sonra mezun oldu. Fulbright bursu olarak öğrenim için Amerika’ya gitti. 1965 yılında Vanderbilt Üniversitesi’nde kalkınma iktisadı ve ekonometri yüksek lisansı yaptı. Nasıl düşünmek gerektiğini öğrenmek üzere ekonomiyi bırakıp felsefeye geçmeye karar veren Alev Alatlı New Hampshire’da felsefe yüksek lisansı yaptı. Önce düşünce tarihi, sonra ilahiyat öğrendi. İngilizce, Japonca, Almanca ve Rusça da öğrenmiştir. Beş yıl süresince semavi dinler ve İslamiyet’le uğraştı. İlahiyat konusunda araştırmalar ve incelemeler yaptı. Türkiye’ye döndükten sonra İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi’nde ders

verdi. Devlet Planlama Teşkilatı’nda ekonomi uzmanı olarak çalıştı. Yeniden Amerika’ya dönüp California Üniversitesi’nde araştırmalar yaptı. Üniversitenin çeşitli ülkelerde yürüttüğü psiko-dil bilim projesinin İstanbul ayağını üstlendi. Cumhuriyet gazetesiyile birlikte Çağdaş Yayıncılık çatısı altında Bizim English adlı Türkçe temelli bir İngilizce öğretim dergisini yayımladı. İki yıl Türk Yazarlar Kooperatifi’nde Yönetim Kurulu başkan yardımcılığı görevini üstlendi. 1984 yılından itibaren kendisini tamamen yazmaya adanmış Alev Alatlı 2005’ten beri Kapadokya Meslek Yüksekokulu mütevelli heyet başkanlığı görevini sürdürmekteydi. *Filistin davası konusunda yaptığı çalışmalardan dolayı 1986’da Yaser Arafat tarafından “Özgürlük Madalyası”yla onurlandırıldı.* ‘İşkenceci’ romanıyla 1987 Türkiye Yazarlar Birliği ödülünü aldı. ‘Gogol’un İzinde’ dizisinin ilk iki romanı Aydınlanma Değil Merhamet ve Dünya Nöbeti, Moskova Devlet Üniversitesi öğretim üyesi İrina Driga ve asistanları tarafından Rusçaya çevrildi. *Söz konusu iki romanla “halklara eşit mesafede durmak, yabancı bir kültürün serüvenine olağanüstü bir içgörüyle nüfuz edebilmekte” gösterdiği başarıdan ötürü 2006 yılında Mikhail A. Şolokhov 100. Yıl Edebiyat Ödülü’nü aldı.* 2014 yılında edebiyat alanında Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat Büyük



Ödülü'nün sahibi oldu.

Konfüçyüs, Cemil Meriç, Erich Fromm, Kazancakis, Gogol, Çehov, Dostoyevski, Soljenitsin sevdiği düşünür ve yazarlar arasında yer alır. Yazarlık deneyimine Edward Said'den yaptığı üç çeviri kitapla başladı. Daha sonra roman üzerinde ısrar eder. Yazko, Somut, Nokta, Sur, Türk Edebiyatı, Cönk, İnsan ve Teknoloji dergilerinde yazıları yayımlandı. Alev Alatlı'ya göre davası olmayan birinin edebiyatçı olması mümkün değildir. Yazar, öncelikle yaşama ve insana ilgi duymalıdır. İnsan yaşamının serüveni heyecanlı izlenmelidir. Onun üzerinde durduğu bir başka konu, yazarlığın masa başında ciddi bir çalışma gerektirdiğidir.

Alev Alatlı, daha çok Türkiye'nin, çok partili hayata geçtiği 1946'dan günümüze, Türkiye ve bölgede meydana gelen toplumsal ve siyasal olayları romanlarına yansıtmıştır. Türkiye'nin yakın tarihi, Alatlı'nın romanlarında bir kronikçinin titizliğiyle gözler önüne serilmiştir. Onun edebî kronik çabası, bir anlamda Türk insanı için bir bellek tazeleme girişimine dönüşür. Yeni dünya düzeni, Batı'nın sömürgeci tavrı, IMF, küresel tekeller, Türk toplumunda yaşanan değer erozyonu ve afazi Alatlı'nın romanına girer. Yazılarında ve romanlarında toplumsal afazi (söz yitimi) üzerinde ayrıntılı biçimde durur. Konuşma ve konuşmayı anlama yeteneğinin kısmi ya da tamamen kaybı anlamına gelen afazinin bir başka çeşidi, celbedilmiş söz yitimidir. Sözlü ve yazılı iletişimde kullanılan terim ve kavramların tanımlarının tam olarak yapılamamasından doğan kavram kargaşası bu tür afaziye oluşturur.

O, daha çok düşüncenin romanını yazmıştır. İzlekler uğruna olay, kişi, mekân gibi pek çok yapı ögesini ikinci plana attığı görülür. *Alev Alatlı için ne olay ne kişiler ne de mekân önemlidir. İletmek istediği düşünce onun romanının temel ögesidir.*

Romanlardaki olayların dizilişine

baktığımızda doğrusal bir kronolojinin olmadığını görürüz. Olay zamanı, ileriye gidiş ve geriye dönüşlerle âdeta zikzaklar çizer. Bu durum ilk roman dışında, Alev Alatlı'nın bütün romanlarında görülen bir zaman dalgalanmasıdır. Onda zaman belli bir çizgiselliği izlemez, çağrışımlarla geçmişe ve geleceğe yolculuklar yapar. Alatlı eserlerinde, klasik romanlarda görüldüğü gibi bir çevre oluşturmak için mekân betimlemesi yapmaz. Klasik roman anlayışında açık ya da kapalı olsun neredeyse tüm mekânların

ayrıntılı biçimde tasvirleri yapılır. Alev Alatlı, daha çok izlekleri önemseydiği için mekân betimlemeleri üzerinde çokça durmamıştır. Mekân seçimleri; roman kişilerinin karakter ve kimliklerinin, sosyal ve kültürel konularının sunulmasını desteklemektedir. Mekân betimlemeleriyle roman kişileri arasında paralellikler vardır. Kişilerin sosyal durumu ve statüsü ile ev ve işyerlerinin düzenlenmesi arasında uygunluk olmasına dikkat etmiştir. Alev Alatlı 2 Şubat 2024 tarihinde vefat etmiştir.

“

*İşleyebileceğimiz en büyük günah, birbirimize kayıtsız kalmamızdır.”*

# El-Harezmi

## Astronomi ve Cebir'in babası



**M**.Ö 5. yy'da Eflatun'un kurduğu akademinin kapısında şu ibare yer alır: *"Buraya matematik bilmeyenler giremez."* Bundan yüzyıllar sonra müslümanlar arasında da evreni tanımanın ve hakikate ulaşmanın en emin yolu olarak matematik görülecek, bunu tıp ve astronomi takip edecektir. Eski Mısır, Mezopotamya, Yunan ve Hint medeniyetlerine ait eserler Müslüman muhayyilesinde harmanlanacak ve Eflatun Akademisi'nin yıkılan sütunları doğudan yükselecektir. Bağdatta ilk taşlarını Halife Mansur'un taşıdığı, *Harun Resit döneminde sütunlarının görülmeye başlandığı, Memun devrinde ise bütün ihtişamı ile beliren yapı Beytü'l Hikme'dir. Yani 'Bilgelik evi'. Beytü'l-Hikme*

ne sadece bir kütüphane ne de bir çeviri bürosudur. Araştırmaların, gözlemlerin yapıldığı, telif eserlerin yazıldığı, büyük tıp bilginlerinin, astronomların, kimyacıların, fizikçilerin felsefecilerin ve din alimlerinin yetiştiği bir akademi. Dünyanın her tarafından her dille yazılmış kitaplar getirilir bu kente. Yunanca, Rumca, Süryanice, Farsça, Hintçe, İbranice... Alimler gelir; Mezopotamya'dan, İrandan Mısırdan Orta Asyadan ve Hintten... Bizans Kilisesi tarafından afaros edilen mesturileri görürüz bilgelik kapısından girerken. Sürekli baskı altında tutulan sabileri ve süryanileri... Bilginleri, büyücülerini, surcuları, köle tüccarları, çan onarıcıları da... Hazinedar ve kütüphane memuru...

*İşte Harezmi de yaşayan bir Türk alimi de Memun'un daveti üzerine Bağdat'a gelenler arasındadır. Tarihe Cebir ilminin ve astronomlarının babası olarak geçecek bu Türk İslam aliminin ne doğum tarihi ne de ölüm tarihi kesin olarak bilinmemektedir. Tek bildiğimiz doğumunun 800'den önce ölümünün ise 847'den sonra olduğudur. Hâl tercümelemleri onun hakkında çok az bilgi verir. Eski tarih ve coğrafya kitaplarında ise bazı dolaylı atıflar bulunur. Künyesi nedeniyle o dönemde yaşamış başka alimlerle karıştırıldığı da olur. Adının çok farklı biçimlerde söylendiği de olmuştur. Yabancı kaynaklarda; Harezmi, Harezmi, Harzemli, El-Harezmi Algoritmi Algorizme Arizme olarak geçen bu matematik bilginini tam adı Ebu Abdullah bin Musa El-Harezmi.*

Doğum yeri şimdi Özbekistan sınırları içinde olan Hive, eskiden Harezmi ülkesi sınırları içerisindeydi. Harezmi, Aristo'nun sultan rüyalarına girdiği, sokaklarında matematiğin coğrafyanın ve felsefenin konuşulduğu, çevirmenlerin kandillerininin sabaha kadar yandığı bir dönemde Bağdat'a geldi. Şairlerin inci bir gerdanlığa benzettikleri Dicle Nehri'nin berrak aynasında kendini seyreden Bağdat, bu yeni konduğuna da genişçe bir yer açmıştı kucagında. Deve kervanlarının hergün kapısına uzak ülkelerden kitap yağdığı Beytü'l-hikme'de yönetici oldu. Ama aynı zamanda ilim heyetlerine başkanlık yapıyor, uzak ülkelere bilimsel araştırmalara gidiyor, gözlemler yapıyordu. Bunlardan birisi de Sincar Ovası'na yaptığı yolculuktur. Heyetin içinde Harezmi'nin yanı sıra ünlü astronom Musa İbn Şakir'in 3 oğlu da vardır. Grup aynı noktadan ikiye ayrılır. Kuzeye doğru yürütenler Kutup yıldızını yükselirken, Güneye doğru yürütenler ise batarken görünmeye kadar ilerlerler. Böylece meridyen dairesinin bir derecesini büyük bir isabetle saptadılar. 16. yy İtalyan

*Denizciler için paha biçilmez bir öneme sahip olan usturlaplar hem astromi alanındaki gözlemlerde sayısız hesaplamalarda kullanılıyor hem de günlük hayatta birçok işe yarıyordu. İşte Harezmi usturlabın 43 çeşit kullanımını bulmuştur. Ondan sonra gelenler bu sayıyı bine çıkaracaklardır.*

**ESRA M. ÇETİN**



*matematikçi Gerolamo Cardano'nun dünyanın en büyük 12 dehası arasında saydığı Harezmi, kendisini Türk İslam dünyasının en büyük matematikçisi yapacak çalışmalarına böyle bir bilimsel ortamda başladı. Ve Musa'nın oğulları gibi birçok bilim adamıyla ortak hikayelere, başarılar imzasını attı.*

Halife Mansur zamanında Hintli bir astronom tarafından getirilmiş Brahmagupta'nın Siddhanta adlı eser yazdı. Kitap; yıldızların hareketleri, hesap usulleri ve hint sayı sistemiyle ilgili konuları içermektedir. *Harezmi astronomi alanında yaptığı okumaları Bağdat ve Şam rasathanelerinde yaptığı gözlemlerle birleştirerek günümüze kadar gelebilen ve alanında ilk olan astronomi kitabını hazırladı. Zicü'l Harezmi...* İslam aleminde çok geniş yankı bulan ve kullanılan bu esere tıpkı diğer eserleri gibi çeşitli şerhler yazıldı, yorumlar yapıldı. Astronomi cetveli koperning devrine kadar kullanıldı. Eserlerinin Latinceye çevirilmesi nedeniyle günümüze kadar ulaşmayı başardı. *Ama Harezmi asıl ününü matematik alanında yaptı. Matematikğin çok önemli bir dalı olan cebir ilminin kurucusu ünvanına sahip oldu.* Onun zamanına kadar Cebir kısmen de olsa biliniyordu. Ancak birinci dereceden

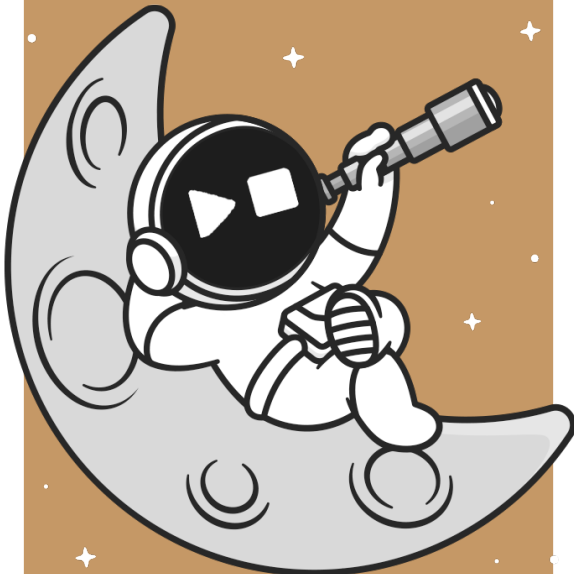
denklemler çözülebiliyordu. Harezmi'nin 'El Cebir Vel Mukabele' kitabını önemli kılan ikinci dereceden cebir denklemlerinin çözüm yolunu sistemli şekilde işleyen ilk eser olmasıdır. Kitabın yazılış öyküsü ise bize matematiğin her çağda ne kadar önemli olduğunu hatırlatır.

Bugün nasıl binaların, köprülerin yapımından alışverişe kadar hemen her alanda matematiğe ihtiyaç varsa o dönemde de toplumların birçok ihtiyacı için matematik bilmek gerekiyordu.

Halife Memun, Harezmi'den ticari hesaplarda, arazi ölçümlerinde, miras taksiminde, suların yükselmesinin ölçülmesinde kullanılacak hesapları kolaylaştıracak üzere bir yöntem geliştirmesini istemişti. Bunun üzerine Harezmi meşhur cebir kitabının çalışmalarına başladı. Hint rakamlarını Babillilerin kök hesaplarını ve Batlamyus'un metodlarını bir araya getirerek eksikliklerini tamamladı. İkinci dereceden denklemlerin analitik çözümlerini formüle ederek bunu pek çok pratik örnekle izah etti.

Cebir; bir denklemin bir yanındaki terimin diğer yana aktarılmasıyla mukabele benzer terimlerin cebirsel olarak toplama kısıltma yapılmasıydı. Yani sadeleştirme işlemi... Bunları kolayca yapabilmek için sembolik cebri geliştirerek sistematize ediyor ve hesaplarında Batı uygarlığının henüz bilmediği sıfırı kullanıyordu. 820 yılında biten bu çalışma İspanya Endülüs medreseleri aracılığıyla Batıya aktarıldı. İlk Latince çevirisi 1183'te yapıldı. Tam 600 yıl boyunca en temel kaynak eser olma özelliğini korudu. 15.yy'a geldiğimizde eserin Alman diline çevrildiğini ve 1486'da Leipzig Üniversitesi'nde Harezmi'nin cebirinin okutulmaya başlandığını görüyoruz kaynaklarda.

Cebire batıda verilen Algorismus adı, El Harezmi kelimesinden bozma bir terimdir. Kitabın ön sözünde şöyle der Harezmi; "Bir ilim adamı ya kendisinden önce kimsenin





tespit edemediği bir konuda eser kaleme alır ya kendinden önceki ilim adamlarının bıraktığı konuları açıklar, kolaylaştırır ve anlaşılır kılar veya daha önce yazılmış eserlerde bulunan eksiklikleri giderir, yanlışlıkları düzeltir.”

Harezminin çalışmaları evrenin ahengini matematik yoluyla anlamaya çalışanlara yüzyıllar boyunca ilham vermiştir. Onun aştığı yoldan daha sonra El Fergâni, Ebu'l Vefa El-Buzcânî, Ömer Hayyam gibi matematikçiler gidecekler ve bu bilim dalını mükemmelleştirip ilerletmeye çalışacaklardır.

Harezmi'nin bir diğer önemli çalışması ise sayılara ilişkindir. Matematiğin ilk eylemi sayı saymak...Sayı sistemi oluşmaya başladığında insanlar çok uzun süre sadece bir ve ikiyi bildiler. Sıfırın bulunmasıysa çok daha sonra oldu. İnsanlık yüzyıllarca sıfırsız yaşadı. Onu ilk bulan Hintliler, bu kavramı İslam dünyasına sokan ve hesap yapmak için ilk kullanan ise Harezmi'dir.

Harezmi Hint matematiğini incelemek amacıyla Hindistana gider. Geri dönüşüne ilişkin şu hikaye anlatılır; Kervan zor ve yorucu bir yolculuktan sonra Bağdat'a ulaştı. Harezmi'nin koltuğunun altında bir deste kağıt ve kitaplar bulunuyordu. Karşısında bu yolculuğun semeresini heyecanla bekleyen

***Cebirin (aritmetik)  
babalarından El  
Harezmi'nin heykeli,  
Özbekistan'ın Hive şehrinde  
bulunuyor.O ve ondan sonra  
gelen; El Biruni, İbni Sina,  
Ömer Hayyam ve diğerleri  
bu topraklarda yaşayan  
bilim ve sanat adamları...***

Abbasi halifesi Memun vardı. Kağıtlarının bir bölümü yere düşmüştü. Üzerinde şifreye benzeyen simgeler vardı. Bunlar nedir? diye sordu halife. “Hint sayılarıdır” diye yanıtladı ünlü bilgin. “Bunlar sayıların tanımlanmasını ve aritmetik işlemleri çok kolaylaştıracak” diye de ekledi. Halife Harezmi'nin getirdiklerini geliştirip herkese yararlı hale getirmesini ve diğerlerine öğretmesini duyurdu. Ve Kitâbu'l Hisâbi'l-Hindi yazılmaya başlandı. Eser bugün bizim aritmetikte dört işlem dediğimiz toplama, çıkarma bölme ve çarpmayı konu ediniyordu. Hint rakamlarının ve ondalık sayı sisteminin İslam dünyasına girişi bu eserle gerçekleşti. Tıpkı cebir kitabı gibi bu eser de Batı rönesansının ortalarına kadar

bütün aritmetik kitaplarının ana kaynağı oldu. Aslı kayıp olan bu eserin günümüze ulaşmasını 12. yy'da yapılmış Latince bir tercümeyle borçluyuz. Cambridge Kütüphanesi'nde bulunarak yayınlanmıştır. Kitabın en eski el yazma nüshası Viyana Saray Kütüphanesi'nde bulunuyor. Harezmi sadece matematikle değil astronomiyle, coğrafyayla ve tarihle de ilgilenmiştir. Biri usturlabın kullanılmasına diğeri ise usturlabın uygulanmasına dair iki eseri bugün malesef kayıp. Denizciler için paha biçilmez bir öneme sahip olan usturlaplar hem astromi alanındaki gözlemlerde sayısız hesaplamalarda kullanılıyor hem de günlük hayatta birçok işe yarıyordu. İşte Harezmi usturlabın 43 çeşit kullanımını bulmuştur. Ondan sonra gelenler bu sayıyı bine çıkaracaklardır. Aynı şekilde Kitabül Tarih isimli eseri günümüze ulaşamayan eserleri arasındadır. Büyük bilginin diğer çalışmaları arasında Batlamyus'un coğrafyası isimli eser arapça çevirmek ve yine halife memunun isteği üzerine dünya ve gökyüzü haritalarının gösteren bir atlasın hazırlanmasına katılmasını sayabiliriz. Bu harita İslam dünyasına yapılan yeryüzü ve gökyüzü haritalarının ilkidir.

Harezmi halife Memun'un ölümünden sonra çalışmalarını sürdürdü. Halife Vasık döneminde elçilikler yaptı. Tarihçilerin söylediğine göre Hazar kralı Tarkan'a elçi olarak gönderildi. Bir de Ashabı Kehf'in mezarının bulunduğu yeri araştırmak için Efes'e geldiği söylenmektedir. Vasık'ın ölümünde onun başucunda olduğu için hala hayatta olduğunu biliyoruz. Muhtemel yaşı bir hayli ilerlemiştir. genel olarak ölümüyle ilgili üzerinde fikir birliği yapılan tarih 850 yılıdır.

Bağdat Harezmi'ye katkı yaptı Harezmi de başta Türk-İslam alemi olmak üzere tüm insanlık alemine... İslam uygarlığının temelinde sultanların, bilginlerin, şairlerin, mütercimlerin, kitap çoğaltan yazıcıların, ciltçilerin, kervanların, ilme meraklı meşhur ailelerin ve daha kim bilir kimlerin emeği, çabası, heyecanı ve öğrenme ihtirası vardır.



# Rota Yeniden Oluşturuluyor

**H**epimiz hayatımızın bir döneminde rotamızı kaybetmiş ya da yeni bir rotaya ihtiyaç duymuşuzdur. Belki şu an sen de tam o aşamadasın.

Bir şey yapmak istiyorsun ama nereden başlayacağını bilmiyorsun. Belki gitmek istiyorsun ama gidemiyorsun ya da her şeyi bir kibrit çakıp yakmak istiyorsun ama yakamıyorsun. Çünkü şu anki durumundan daha kötü olmaktan, mutsuz olmaktan, tek başına kalmaktan ve başaramamaktan korkuyorsun. Ya da seni her seferinde mutsuz eden o insanı hayatından çıkarınca onun yokluğuna dayanamayacağını zannediyorsun. Dilek Cesur, kitabına böyle başlıyor.

“Rota Yeniden Oluşturuluyor” kitabı, bireylerin yaşam yolculuklarında karşılaştıkları değişim ve dönüşüm süreçlerine rehberlik eden bir eserdir. Kitap, okuyuculara hayatlarında yeni bir rota çizmeleri ve karşılaştıkları zorlukları aşmaları için ilham ve yol gösterici bilgiler sunar. İşte kitabın içeriği hakkında bazı temel noktalar:

Dilek Cesur, kişisel dönüşümün önemini vurgular ve bireylerin kendilerini yeniden keşfetmeleri gerektiğini savunur. Kitap, okuyuculara kendilerini tanımları ve

potansiyellerini ortaya çıkarmaları için çeşitli yöntemler önerir.

Hayatın çeşitli dönemlerinde karşılaşılan yol ayrımları ve bu noktalarda doğru rotayı seçmenin önemi üzerinde durur. Cesur, kendi rotalarını oluşturmak isteyen bireylere pratik tavsiyeler sunar. Kitap, motivasyonu yüksek tutmanın yollarını ve ilham almanın önemini ele alır. Zor zamanlarda motivasyonu koruma stratejileri paylaşır.

Değişimin kaçınılmaz olduğunu ve bu süreçle nasıl başa çıkılacağını anlatır. Cesur, değişimi kucaklamanın ve bu süreçte olumlu bir bakış açısına sahip olmanın yollarını açıklar.

Kitap, gerçek başarının ne olduğu ve mutluluğun nasıl bulunabileceği konularında okuyuculara rehberlik eder. Başarının sadece maddi kazançlarla değil, aynı zamanda manevi tatminle de ölçülebileceğine dikkat çeker.

Dilek Cesur, kitabında kendi yaşamından ve başkalarının hayat hikayelerinden örnekler vererek teorik bilgileri somutlaştırır. Bu hikayeler, okuyucuların kendi hayatlarına dair benzerlikler kurmasına yardımcı olur.

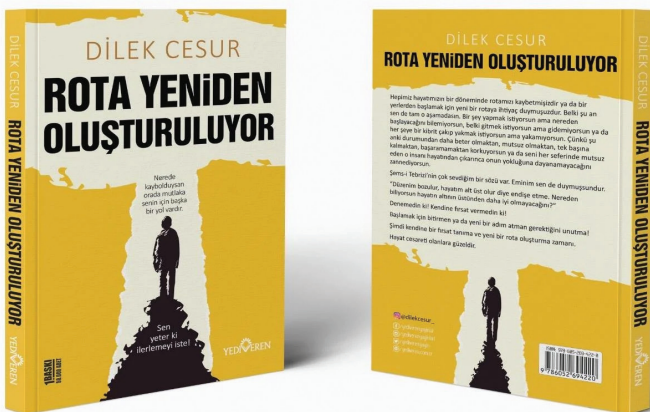
Kitap, okuyucuların hemen uygulayabileceği pratik egzersizler ve aktiviteler sunar.

Bu uygulamalar, bireylerin hayatlarını daha anlamlı ve tatmin edici hale getirmelerine yardımcı olmayı amaçlar. Genel olarak “Rota Yeniden Oluşturuluyor”, kişisel gelişim ve kendini yeniden keşfetme yolculuğunda olan bireyler için önemli bir kaynak niteliği taşır. Dilek Cesur’un samimi anlatımı ve pratik önerileri, okuyucuların hayatlarında olumlu değişiklikler yapmaları için teşvik edicidir.



ARİFE SALMAN

*Dilek Cesur’un kendi deneyimlerinden yola çıkarak kaleme aldığı bu kitap, okuyuculara kendilerine fırsat tanıma ve hayatlarında yeni bir rota çizme konusunda ilham veriyor. Rota Yeniden Oluşturuluyor, tam olarak içinde bulunduğumuz duruma bir ayna tutuyor.*



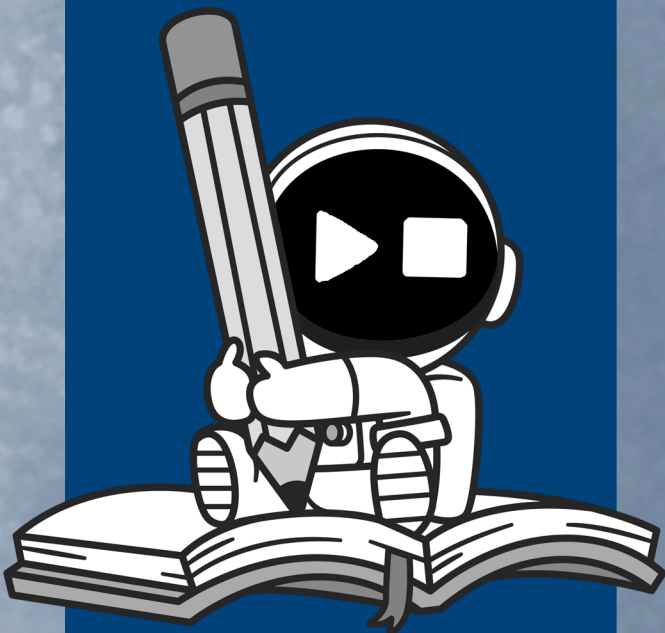
*Ben güzel günlerin  
şairiyim  
Saadetten alıyorum  
ilhamımı  
Kızlara çeyizlerinden  
bahsediyorum  
Mahpuslara affi  
umumiden...  
Çocuklara müjdelere  
veriyorum  
Babası cephede kalan  
çocuklara  
Fakat kolay olmuyor  
bu işler  
Güç oluyor yalan  
söylemek...*

**T.DUYGU SAÇAR**

# Şiirden Doğan Bir Efsane Melih Cevdet Anday

**M**elih Cevdet Anday, Çanakkale'de başlayan hayat yolculuğuna, daha bebekken ailesiyle birlikte İstanbul'a taşınarak devam etti. Çocukluğunu Kadıköy Bahariye'nin huzur dolu sokaklarında geçirdi. İstanbul'da ortaokula kadar eğitim aldı, ancak babasının işi nedeniyle Ankara'ya taşınmaları gerekti. Lise eğitimine Gazi Lisesi'nde devam etti. Bu dönemde, hayatını derinden etkileyecek iki dostu; Orhan Veli Kanık ve Oktay Rifat ile tanıştı. Lise yılları, onun şiir tutkusunu derinleştirdiği ve bu tutkunun peşinden gitmeye karar verdiği bir dönem oldu. Liseyi bitirdikten sonra, bir süre Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde eğitim aldı. Ancak içindeki edebiyat ateşi sönmemişti ve aynı üniversitenin Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi'ne kaydoldu. Fakat, Devlet Demiryolları'nda memur olarak çalışmak zorunda kaldığından, üniversite eğitimini yarıda bırakmak zorunda kaldı. Bu süreçte, çalıştığı kuruluş tarafından sosyoloji öğrenimi görmek üzere Belçika'ya gönderilmesi, onun için yeni ufuklar açtı. 1936 yılında, "Ukde" isimli şiirin Varlık Dergisi'nde yayımlanması, onun edebiyat dünyasında tanınmasının ilk adımı oldu. Bu şiir, onu daha da cesaretlendirdi ve eserleri Ses, Yaprak, Yeditepe, Papirüs, Yeni Ufuklar, Yeni Dergi, Soyut, Ataç, Dönem, Yön gibi prestijli dergilerde yayımlanmaya başladı. Orhan Veli ve Oktay Rifat ile birlikte 1941 yılında çıkardıkları "Garip" isimli şiir kitabı, Türk şiirinde yeni bir çığır açtı.

Melih Cevdet Anday'ın edebi kariyerinin yanı sıra, devlet memurluğu da hayatında önemli bir yer tuttu. Hasan Âli Yücel'in tavsiyesi ile Milli Eğitim Bakanlığı Neşriyat Müdürlüğü'ne memur olarak atandı. Ancak, 1946 seçimleri sonrasında bakanlığın el değiştirmesiyle birlikte, yeniden askere alındı, ardından Konya'ya atandı. Ancak bu atama daha sonra geri alındı. Anday, bir süre sonra bu görevinden ayrılarak İstanbul'a döndü. 1953-1955 yılları arasında, Akşam Gazetesi'nin edebiyat ve sanat sayfasını hazırladı. Ancak, fikirler ayrılıkları nedeniyle işten çıkarıldı. Daha sonra Doğan Kardeş Yayınları'nda çalışmaya başladı ve burada çeviriler yaptı. Buradaki görevinden de aynı sebeple ayrılmak zorunda kaldı. 1958'den itibaren; Tercüman, Büyük Gazete, Yeni Tanin ve İkdam gibi gazetelerde kendi adıyla ve çeşitli takma adlarla denemeler ve makaleler yazdı, tefrika romanlar yayınladı. 1960'ta Nadir Nadi'nin desteğiyle Cumhuriyet gazetesinde köşe yazıları yazmaya başladı ve bu gazetede yazılarını 1997'ye kadar sürdürdü. 1956'da, yayınladığı "Yan Yana" isimli şiir kitabı, 142. maddeye aykırı olduğu gerekçesiyle 1964'te yasaklandı. Fakat bu yasak onun edebi üretkenliğini durduramadı. Şiir kitapları, romanları ve tiyatro eserleriyle birçok ödül kazandı İstanbul Belediye Konservatuarı Tiyatro Bölümü'nde diksiyon eğitimi verirken ayrıca özel bir tiyatro okulunda da mitoloji dersleri verdi. 1964-1969 yılları arasında TRT'de yönetim



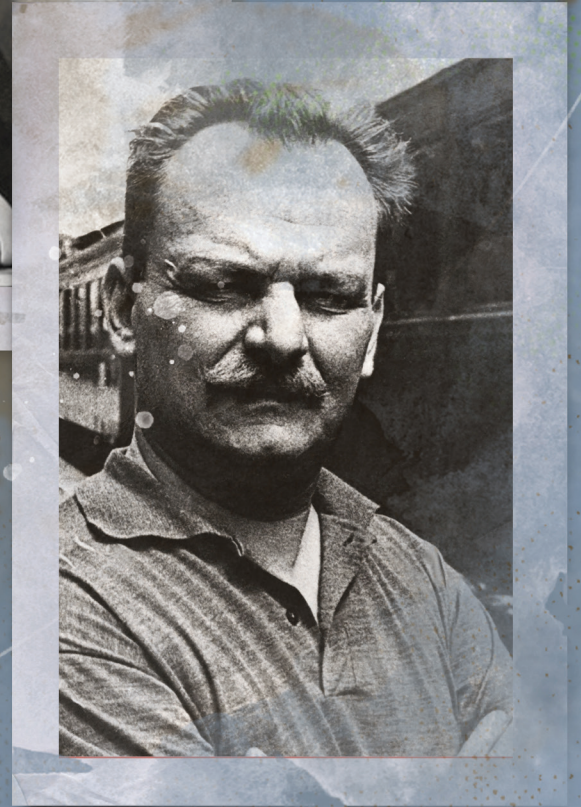
kurulu üyeliği, 1979-1980 yıllarında ise Paris'te eğitim müşavirliği görevlerinde bulunarak, edebi ve akademik birikimini uluslararası düzeyde de paylaştı. Hayatının son yıllarında, solunum ve böbrek yetmezliği nedeniyle Marmara Üniversitesi Koşuyolu Hastanesi'ne kaldırılan Melih Cevdet Anday, 28 Kasım 2002'de 87 yaşında

hayata veda etti. Büyükkada mezarlığında toprağa verildi.

Melih Cevdet Anday, yaşamı boyunca kalemini hiç bırakmadı, fikirlerinden asla ödün vermedi ve edebiyat dünyasında silinmez izler bıraktı. Onun ardında bıraktığı eserler ve anılar, edebiyat dünyasında her zaman parlayan birer yıldız olarak kalmaya devam edecek.

“

*Kendimi üzmemek,  
yiyip bitirmek için  
çabalıyorum; hiçbir şey  
bulamazsam geçmişi  
kurcalıyorum.*

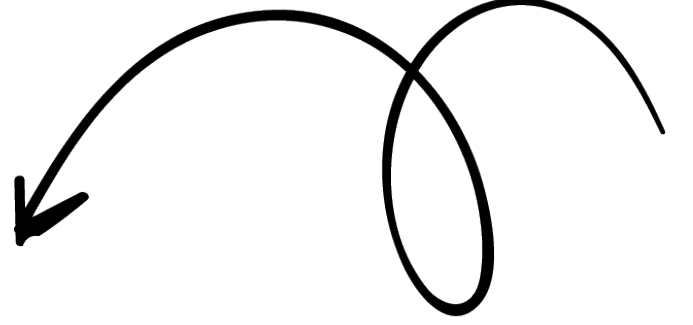


# TARİHTE BUGÜN



5 HAZİRAN 1977

EV KULLANIMINA UYGUN  
İLK PRATİK KİŞİSEL  
BİLGİSAYAR OLAN APPLE II  
SATIŞA SUNULDU.



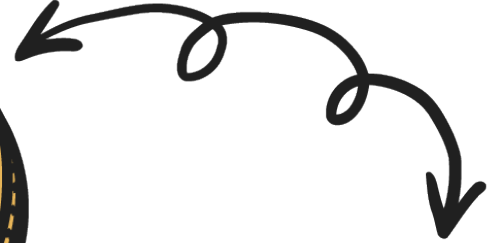
8 HAZİRAN 1973

TÜRKİYE'DE, ALTIN PORTAKAL  
SİNEMA ÖDÜLLERİNİ HÜLYA  
KOÇYİĞİT VE TARIK AKAN KAZAN



12 HAZİRAN 1924

TÜRKİYE'NİN İLK  
SANATORYUMU OLAN  
HEYBELİADA SANATORYUMU  
KURULDU.



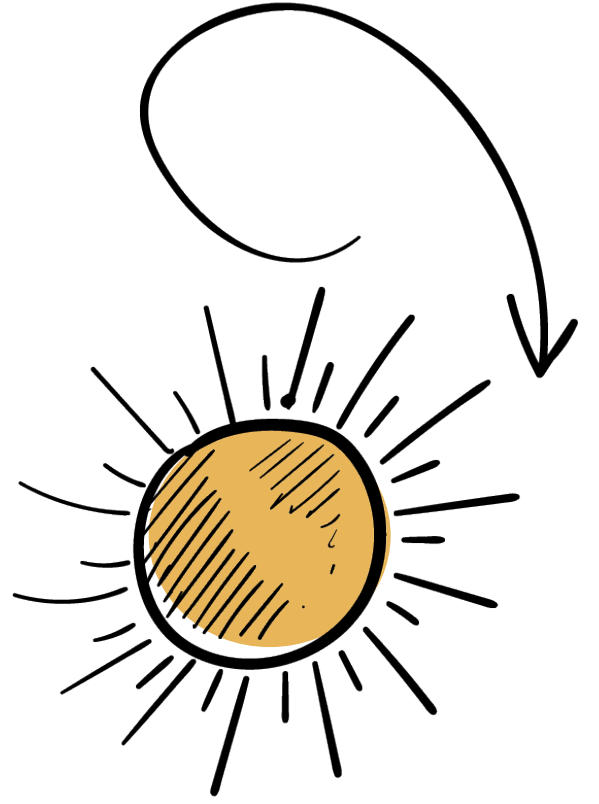
15 HAZİRAN 1925

TÜRK ŞAİR VE YAZAR ATILLA  
İLHAN BUGÜN DOĞDU.





22 HAZİRAN 1633  
MAHKUM EDİLEN GALİLEO,  
KODERNİKÇİ GÖRÜŞLERİNİ İNKAR  
ETMEK ZORUNDA KALDI.



18 HAZİRAN 1847  
FRANZ LİSzt  
PADİŞAH ABDÜLMECİT'E SARAYDA  
KONSER VERDİ.



26 HAZİRAN 1977  
ELVİS PRESLEY SON  
KONSERİNİ VERDİ.



30 HAZİRAN 1997  
J.K. ROWLING'İN  
KALEME ALDIĞI  
HARRY POTTER SERİSİNİN  
İLK KİTABI BASILDI.

## KORKU

Korkuyorum anneciğim, nerde ellerin  
Bu gecelerden ki kalbe âşına,  
Havalarda büyük misafirlikler dolaşiyor.  
Korkuyorum değerken karanlığın hayatına.

Korkuyorum, değerken karanlığın hayatına.  
Bu binalardan ki yaşamaz.  
Yüzüme mesafelerle temas eder  
İnce bir serinlik uykudan daha az.

Korkuyorum anneciğim, nerde ellerin,  
Bu adamlardan ki çalıŝmakta,  
Sabahın temiz şarkıları,  
Yükselmiş bayraklar uzakta.

Korkuyorum anneciğim, ellerin nerde  
Okşa benim saçlarımı rüyaya bedel.  
Garip ninnilerle uyut beni,  
Korkuyorum yaşamaktan ki, çok güzel.

Fazıl Hüsnü Dağlarca

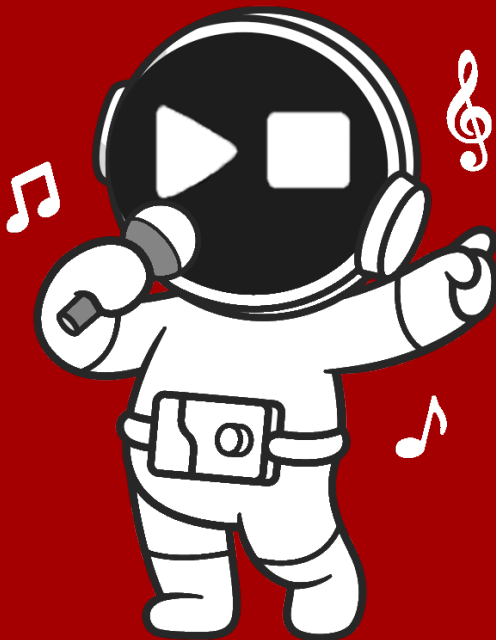




## 'Sivasi' Eurovision

*Türkçeye "Ekim Yağmuru" olarak çevrilen İsrail'in Hurrigan şarkının sözleri şöyle: "Hepsi iyi çocuklardı, her biri. Erkeklerin ağlamadığını kim söylemiş? Saatlerce... Ve çiçekler. Hayat korkaklar için bir oyun değil"*

**TUĞBA KALAY**



**B**u yıl 68'incisi düzenlenen Eurovision Şarkı Yarışması 11 Mayıs'ta sona erdi. Yarışmayı, İsviçre'nin temsilcisi Nemo, "The Code" isimli şarkısıyla kazandı. Eurovision diyince bizim aklımıza gelen tabii ki Sertap Erener... 2003 yılında söylediği "Everyway That I Can" şarkısını 11 Mayıs gecesi yine söyledi...Erener'e 2005 birincisi Helena Paparizou ve 1999 birincisi Charlotte Perelli de eşlik etti. Seneler geçmişti ama Türkiye'nin Eurovision'da söylediği o şarkı akıllarda kalmıştı. Eurovision 2024 şarkı yarışmasında Hollanda adına yer alan Joost Klein'in, "sahne arkasında yaşanan bir olay nedeniyle" yarışmadan diskalifiye edildi. Gelelim asıl meseleye... İsrail ve Filistin... Katılımı tartışma yaratan İsrail dahil 20 ülke finallere yükseldi. İsveç'in Malmö kentinde binlerce Filistin yanlısı gösterici 9 Mayıs'taki yarı final öncesi İsrail'in yarışmaya katılımını protesto etmişti. Finale kalan İsraili müzisyen Eden Golan, 7 Ekim'de Hamas'ın İsrail'e yönelik saldırılarına atıfta bulunduğu düşünülen, ülkenin orijinal şarkısı "October Rain"ın yeniden yazılmış bir versiyonu olan "Hurricane" adlı şarkıyı söyledi. Golan şarkıya başladığı sırada destekleyenlerle birlikte yuhalayanlar da oldu. Yarı final öncesi Binyamin Netanyahu'dan da Golan'a destek vardı... Geçtiğimiz süreçte

pek çok ülke İsrail'in, Gazze'de büyük bir yıkıma neden olan saldırıları nedeniyle yarışmaya dahil edilmemesi için çağrılarda bulunmuştu. Eurovision organizatörleri, Ukrayna ve Gazze'deki durumların farklı olduğunu söyleyerek İsrail'in yarışmadan çıkarılması çağrılarını direndi. Peki, İsrail'in şarkısı neden tartışma yarattı? İsrail'in kamu yayıncısı Kan'a göre Hurrigan şarkısının sözleri kişisel bir kriz yaşayan bir kadının hikayesini anlatıyor. Yarışmanın organizatörleri, İsrail'in şarkısını, sözlerini "siyasi tarafsızlık" kuralını ihlal ettiğini söyleyerek yarışmadan men etmişti. İsrail devlet televizyonu Kan, Hamas saldırısına gönderme yapan şarkının sözlerinin değişmeyeceğini ilan etmişti. Ancak İsrail Cumhurbaşkanı Isaac Herzog, ülkesinin yarışmaya katılmasını sağlayacak "gerekli değişikliklerin" yapılması çağrısında bulunmuştu. Türkçeye "Ekim Yağmuru" olarak çevrilen şarkının sözleri İngilizce yazılmıştı. Şarkının sözlerinde, "Hepsi iyi çocuklardı, her biri. Erkeklerin ağlamadığını kim söylemiş? Saatlerce... Ve çiçekler. Hayat korkaklar için bir oyun değil" ifadeleri yer alıyor. Şarkıdaki "çiçek" sözlerinin, savaşta hayatını kaybedenlere yapılmış bir gönderme olduğu belirtiliyor.



## Süvari ve Yılan

**A**kıllı bir zat ata binmişti. Uyumuş bir adamın da ağzına yılan giriyordu. Süvari yılanı görür görmez onu ürkütüp kaçırmak için atını sürdüyse de yetişip emeline muvaffak olamadı. Akıllının, çok şeye aklı erdiği için uyuyan adama birkaç topuz vurdu. Adam korkudan bir ağaç altına kadar kaçtı. Oraya bir çok çürük elma dökülmüştü. Süvari: -"Ey derdli adam bunlardan ye" dedi. Adamcağıza o çürük elmalardan o kadar yedirdi ki, yedikleri geri gelmeye başladı. Nihayet dayanamayıp: -"Ey emir! Ben sana ne yaptım ki, bana kastettin. Şu zulmün sebebi nedir? Eğer benim hayatıma bir düşmanlığın varsa bir kılıç vur da, kanımı dök. Cinayetsiz, günahsız bir insana bu zulmü dinsizler bile caiz görmezler" dedi. Ne var ki süvarinin topuzu da hala baş uçunda olduğundan devamlı

kaçıyor ve nihayet yüzüstü düşüyordu. Midesi dolmuş, uykusu kaçmış, vücudu gevşemiş, ayakları ve yüzü hayli yara almıştı. Gece vaktine kadar süvari, adamı koşturdu. Nihayet adamın safrası galebe edip, kusmaya başladı. Yediği bütün yemekler çıktı. Onlarla beraber yılan da dışarıya fırladı. Adamcağız ağzından yılanın çıktığını görünce o salih süvarinin önünde yerlere kapandı ve şöyle dedi: -Sen gerçekte rahmet-i Cebrail yahut benim velînimetimmışsin. Beni gördüğün saat ne mübarek bir zamanmış. Yoksa ben ölmüş gitmiştim. Bana yeni bir hayat bağışladın. (Merkep merkepliğinden dolayı sahibinden kaçır, sahibi ise hayırhahlığından dolayı onu takib eder. Halbuki bu takib o merkebi kurt yahut canavar kapmasın diyedir). Ey temiz ve senaya layık olan ruh! Sana ne kadar saçma sözler söyledim. Ey efendi! Onları ben





*Mevlânâ Celâleddin-i Rumi 1207-1273 yılları arasında yaşamış bir İslam alimidir. Celâleddin Muhammed Belhi ve Rûmî olarak da bilinir. Mutassavvıf bir şair olarak ünlenmiştir. Eserlerinin temel konusu ilahi aşk vasıtasıyla insan hayatını anlamlandırma.*



söylemedim, cehaletim söyledi. Beni affet... Eğer şu hali azıcık bilseydim, münasebetsiz söz söylemezdim.. Emir ise şu cevabı verdi: -Eğer başta, ben sana bir şey anlatsaydım senin ödün kopardı. Ben sana yılanın nasıl olduğunu söyleseydim korkudan öldürdün... Hazret-i Peygamber buyurmuştur ki: "Sizin içinizde bulunan düşmanı açıkça anlatacak olsam, cesurların ödü patlardı. Eğer benim bildiğimi siz bilseydiniz, mutlaka çok ağlar, az gülerdiniz. Ve iştahla yemek yiyemez, istekle su içemez, gölgelenmek için bir çatı altına giremezsiniz. Göğüslerinizi dağlar, tepelere çıkar nefislerinize ağladınız.." Peygamber Efendimiz böyle olduğu gibi, O'nun varisleri bulunan evliyaullah hazerat'ı da böyledir. Onlar da bildikleri bütün esrarı söylemezler. Sözden ziyade fiil ve hareketleriyle insanları irşad ederler. Hikayedeki uyumuş insandan maksat, gâfil insanlardır. Ağza giren yılan nefis-i emmaredir. Emir süvari ise mürşid-i kamildir. Onu uykuda iken uyandırıp, kırdı bayırda koşturması riyazat ve mücahede yani seyr ü sülûktür. Neticede yılanın içerden çıkması ise salikin nefis-i emmareden kurtulması ve hakikî hayatı bulmasıdır... İşte kim sabır ve teslimiyetle, itirazsız seyr ü sülûka devam ederse neticede nefis yılanından kurtulur, mürşid-i kamil eliyle büyük seadete ulaşır...

#### *AGİT*

*Göz gamın ne olduğunu bilseydi,  
gökyüzü bu ayrılığın çekseydi,  
padişah bu acıyı duysaydı;  
göz gece demez gündüz demez ağlardı,  
gökler yıldızlara, güneşle, ayla  
gece demez gündüz demez ağlardı.  
padişah bakardı ümine,  
tacına, tahtına, tolgasına, kemerine,  
gece demez gündüz demez ağlardı.*

*Gül bahçesi güzün geleceğini duysaydı,  
uçan kuş avlanacağını bilseydi,  
gerdek gecesi bu özlemi görseydi;  
gül bahçesi hem güle hem dala ağlardı,  
uçan kuş uçmaktan vazgeçer ağlardı,  
gerdek gecesi öpüşmeye, sarılmaya ağlardı.*

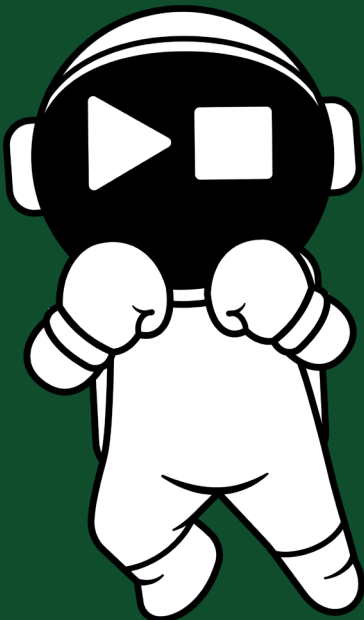
*Zaloğlu bu zulmü görseydi,  
ecel bu çılgıncı duysaydı,  
cellâdın yüreği olsaydı;  
Zaloğlu savaşa, yiğitliğe ağlardı,  
ecel bakardı kendine ağlardı,  
cellât, yüreği taş olsa, ağlardı.*

*Kumru, başına geleceğini duysaydı,  
tabut, içine gireni bilseydi,  
hayvanlarda bir parça akıl olsaydı;  
kumru selviden ayrılır ağlardı,  
tabut omuzda giderken ağlardı  
öküzler, beygirler, kediler ağlardı.*

*Ölüm acılarını gördü tath can,  
koyuldu işte böyle ağlamaya.  
Olanlar oldu, gitti dostum benim.  
şu dünya bir altüst olsa, ağlasa yeri var.  
öylesine topraklar altında kalmışım.*

*Philadelphia'nın sokaklarında başlayan bu efsanevi yolculuk, hayatta ne kadar sert vurulursanız vurulun, ayağa kalkma cesaretini ve inancını simgeliyor. "Rocky", tüm engelleri aşarak zafere ulaşmanın mücadelesini, insanın içindeki ateşi ve azmi ateşleyen bir destan. Heyecan verici bir yolculuk için Rocky'ye katılın ve hayatın sizi ne kadar zorlayacağına aldırılmadan ileriye doğru adım atmanın gücünü keşfedin!*

**DİLAN ÇETİNKAYA**



## *Bir Efsanenin Doğuşu ve Mücadele Dolu Yolculuğu*

**S**ylvester Stallone 1976 yılında "Rocky" filmini hem yazıp hem de "Rocky Balboa" karakterini canlandırmıştır. John G. Avildsen'in yönetmenliğini yaptığı bir spor drama filmidir. "Rocky" filmi, Philadelphia'da yaşayan ve amatör bir boksör olan Rocky Balboa'nın başarı öyküsünü anlatır. Film konusu kadar yapım süreci de bir o kadar insanı derinden etkiler. Sylvester Stallone; senarist ve başarıya giden her yolu deneyen ve bu yolda hiç pes etmeyen bir aktördür. Sahnesi az olan filmlerde oynayan Sylvester Stallone rollerinde çok başarılı olamaz. Stallone bankadaki son 106 dolarıyla New York'a gitmeye karar verir. Yol arkadaşı olarak edindiği köpeği Butkus'la yola düşer. Sylvester günlerce sokaklarda kalır ve en sonunda köpeğinin karnını doyuramadığı için onu satmaya karar verir. Sylvester Stallone bir gün Muhammad Ali ile Chuck Wepner arasındaki ünlü boks maçını izler. Wepner, "En iyisi" lakaplı olan Muhammed Ali'ye karşı direnmiş. Herkes Chuck Wepner'in en fazla 3 raunda kadar gelebileceğini düşünüyordu. Ancak Chuck 15. raunda kadar direnmiştir. Chuck Wepner maçı teknik nakavtla kaybeder. Bu maçtan çok etkilenen Stallone, kendi senaryosunu yazmaya karar verir. Üç gün içinde yazılan senaryo yoksul bir boksör olan Rocky Balboa'nın şampiyonluk maçıma çıkma hikayesini anlatıyor. Stallone,

senaryoyu yazarken kişisel deneyimlerini ve çevresindeki insanların hikayelerinden ilham almıştır. Senaryo yazıldıktan sonra Stallone, birçok yapımcıya sunmaya başlar. Yapımcılar senaryoyu çok beğenir ve satın almak ister. Sylvester Stallone'nin yapımcılardan isteği başrolde kendisinin oynamasıydı. Yapımcılar, daha tanınmış bir aktörün başrolde oynamasını tercih ediyordu. Stallone, senaryoyu ve başrolde oynama isteğini kabul ettirmek için büyük fedakarlıklar yapar. Hatta maddi sıkıntılarla karşılaşır. Stallone'un senaryosu nihayetinde Irwin Winkler ve Robert Chartoff'un eline geçer. Bu yapımcılar senaryoyu beğenirler ve Stallone'un başrolde oynamasını kabul ederler. Ancak bütçe konusunda ciddi kısıtlamalar getirirler. Film, düşük bütçeli olarak çekilecektir hatta bununla da yetinmeyip yapımcıya, filmin zarara uğraması durumunda her şeyden sorumlu olacaklarına dair sözleşme imzalatırlar. 35 bin dolara Rocky karakterini oynayacak olan Stallone, paranın yarısını köpeğini bulmak için harcar ve nihayet köpeğini bulur ve geri alır. Film maddi açıdan zorluklarla çekilir ve bu da çekim sürecini zorlaştırır. Stallone ve yapım ekibi, Philadelphia'daki birçok sahneyi gerçekte izin almadan, gizlice çeker. Örneğin, Rocky'in ünlü koşu sahneleri, Stallone'un gerçekten koşarken şehirde yakalanmasıyla çekildi. Filmin kendisinin olduğu kadar yapım süreci de bir o kadar



başarı öyküsü anlatmaktadır. Sylvester Stallone adeta Rocky karakterine bürünür ve gece gündüz onu canlandırabilmek için yoğun bir antrenman programına girer. Gerçekçi dövüş sahneleri için profesyonel boksörlerle çalışır ve birçok sahnede gerçek yumruklar alarak performansının inandırıcılığını artırır. Asla pes etmeyen Stallone, büyük bir başarı elde eder. Hiç kimsenin şans vermediği, olmaz gözüyle bakılan film 1976'da vizyona girdiği andan itibaren beklenmeyen bir başarı elde etti. Yılın en büyük gişe hasılatını yapan film, tüm Amerika'nın dilindedir artık. Eleştirilenlerden tam not alan film, Üç Akademi Ödülü kazanır. En iyi film, en iyi yönetmen ve en iyi kurgu... Sylvester Stallone'un New York'ta artık ünlü bir yıldızdır. Sadece bir spor hikayesi olmayan Rocky filmi hayallerin peşinden hiç durmadan koşmanın ve tüm engelleri aşarak zafere ulaşmanın yolculuğunu anlatmaktadır. Çünkü bazen başarı kolay gelmiyor önemli olan tüm engellere rağmen onu aşmak... Filmde geçen repliklerden biride bu durumu desteklemektedir. "Önemli olan ne kadar sert vurduğun değil, aldığın ağır darbelere rağmen yoluna devam edebilmektir." Öte yandan Stallone'un "Rocky"nin yapım sürecindeki kararlılığı, inancı ve çabası, filmin başarısının ardındaki en büyük faktörlerden biridir. Film ezilen işçi sınıfından gelen bir

karakterin başarıya gitme serüvenini anlatır. Rocky'nin zorlukların üstesinden gelme ve büyük hayallere ulaşma arzusunu evrensel bir şekilde yansıtır. Film, azim, direnç ve öz güvenin önemini vurgular. Bir Amerikan rüyası olan "Rocky"en dipten başlayıp sıkı çalışma ve kararlılık ile birlikte saygınlık elde eder. "Rocky" hem sinema hem de popüler kültür üzerinde derin bir etki yaratmıştır. Stallone'yi bu kadar zirveye taşıyan şey onun mücadeleci bir karakteri olmasıdır. Çünkü bazen tüm darbelere rağmen ayağa kalkmak gerekir. Hayatla olan mücadelesini filmde şu şekilde ifade eder Rocky Balboa: "Dünya her zaman güllük güllüştür. Acımasız ve kötü bir yerdir. Ne kadar güçlü olduğun önemli değildir. İzin verirsen seni dizlerinin üstüne çökertir, sonsuza kadar orada kalmama sebep olur. Sen, ben, hiç kimse hayat kadar güçlü darbe vuramayız. Ama önemli olan ne kadar güçlü vurabildiğin değil, önemli olan o darbeyi yedikten sonra ileri doğru gitmeye devam edip edemediğindir. Kaç darbe alıp hayatta yoluna devam edebiliyorsun? İşte kazanmak böyle bir şey! Kendine inanmaya

başlayana kadar, kendine hayatın olmayacak!"

*Hayatta önemli olan, ne kadar sert vurduğun değil, aldığın ağır darbelere rağmen yoluna devam edebilmektir. Tüm engellere rağmen ayağa kalkmak ve mücadeleye devam etmek, gerçek zaferin anahtarıdır. Çünkü bazen başarı, yalnızca dayanıklılıkla ve inatla yoluna devam edenlerin kapısını çalar. Her düştüğünde yeniden ayağa kalkmak, kazanmanın ve hayatta kalmanın asıl sırrıdır.*

# Dianne Dengel

## Nostalji ve mutluluğun izinde...

Dianne Dengel, Amerikan halk sanatının sevilen isimlerinden biri olarak tanınan yetenekli bir ressamdır. Eserlerinde genellikle günlük yaşamın sade ve neşeli anlarını yansıtan Dengel, samimi ve nostaljik çalışmalarıyla bilinir. Çocukluk anları, aile bağları ve köy yaşamının sıcaklığını içeren temalar, Dengel'in sanatının merkezinde yer alır. Onun resimleri, canlı renkler ve detaylarla dolu olup, izleyicilere geçmişin huzurlu ve mutlu anlarını hatırlatır.

Dengel'in çalışmaları, sadece sanatsal değeriyle değil, aynı zamanda duygusal zenginliğiyle de geniş bir izleyici kitlesi tarafından beğenile

karşılanmaktadır. Dianne Dengel, halk sanatının önemli figürlerinden biri olarak kabul edilir ve bu alandaki yeri ve önemi büyüktür. Halk sanatı, genellikle sıradan insanların günlük yaşamlarını, geleneklerini ve kültürel miraslarını yansıtan, teknikten ziyade anlatıma ve duygusal etkiye önem veren bir sanat türüdür. Dengel, bu sanat

türünün en iyi temsilcilerinden biri olarak, samimi ve neşeli eserleriyle dikkat çeker. Onun resimleri, izleyicilere geçmişin nostaljik anlarını hatırlatarak, onlarla derin duygusal bağlar kurar. Dengel'in sanatı, teknik beceriden ziyade hikaye anlatımına ve duygusal rezonansa odaklanır. Bu yaklaşım, halk sanatının özünü yansıtır ve bu sanatın geniş kitleler tarafından sevilip benimsenmesine katkıda bulunur. Dengel'in halk sanatındaki önemi, sadece



eserlerinin güzelliğinde değil, aynı zamanda bu eserlerin toplum üzerindeki etkisinde de yatar. Onun çalışmaları, insanların kendi geçmişlerini ve kültürel miraslarını takdir etmelerini sağlar. Ayrıca, sanatının evrensel temaları ve kolay anlaşılabilir tarzı, halk sanatının geniş bir izleyici kitlesi tarafından erişilebilir olmasına yardımcı olur. Dianne Dengel'in sanat dünyasındaki yolculuğu, ilk sergileri ve eserleriyle dikkat çekmeye başladığında hız kazanır. İlk sergilerini yerel sanat galerilerinde ve toplum merkezlerinde açan Dengel, kısa sürede kendine has tarzıyla sanatseverlerin ilgisini çekmeyi başardı.

Dengel'in ilk eserleri, genellikle günlük yaşamdan sahneleri ve insanların duygusal anlarını tasvir ediyordu. Çocukluk anları, aile bağları ve köy yaşamının sıcaklığı gibi temaları işlerken, canlı renkler ve detaylı çizimlerle bu sahneleri canlandırdı. Bu eserler, hem teknik açıdan hem de duygusal

açıdan zengin içerikleriyle beğeni topladı. Sanat dünyasında tanınması ve kabul görmesi, Dengel'in çalışmalarının geniş kitlelere ulaşmasıyla hızlandı. Özellikle, eserlerinin yer aldığı sergilerde ve sanat fuarlarında olumlu eleştiriler alması, onun sanat kariyerinin ilerlemesine katkı sağladı. Sanat eleştirmenleri, Dengel'in çalışmalarındaki samimiyeti ve nostaljik anlatımı övdü ve bu özgün tarzın halk sanatına değer kattığını belirtti.



Dianne Dengel'in eserleri, zamanla daha geniş bir izleyici kitlesine ulaştı ve sanat koleksiyoncuları tarafından da büyük ilgi gördü. Eserlerinin popüleritesi arttıkça, Dengel'in adı da sanat dünyasında daha fazla anılmaya başladı. Bu süreçte, eserleri çeşitli dergilerde ve sanat yayınlarında yer aldı, böylece sanatı daha geniş bir kitle tarafından tanındı ve takdir edildi. Dianne Dengel'in sanatında kullanılan teknikler ve malzemeler, onun benzersiz üslubunu ve anlatım tarzını şekillendirmede önemli bir rol oynamıştır. Dengel, genellikle akrilik boyalar ve tuval kullanarak çalışmıştır. Akrilik boyaların canlı renk paleti ve hızlı kuruma özelliği, onun dinamik ve detaylı kompozisyonlar oluşturmasına olanak sağlamıştır. Ayrıca, fırça darbelerinin ve katmanlı boyama tekniklerinin ustaca kullanımı, eserlerinde derinlik ve zenginlik yaratmıştır. Dengel'in benzersiz üslubu, sanata olan tutkusunun ve gözlem yeteneğinin bir yansımasıdır. Sanatında sıklıkla günlük yaşamdan sahneleri, aile bağlarını ve



nostaljik anıları işler. Bu temalar, onun çalışmalarına sıcaklık ve samimiyet katarken, izleyicilere de kendi anılarını hatırlatır. Dengel'in resimlerinde görülen detaylı ve canlı betimlemeler, onun dikkatli gözlem yeteneği ve ince detaylara verdiği önem sayesinde ortaya çıkar. Dianne Dengel'in üslubu, büyük ölçüde kendi kendine gelişmiş ve şekillenmiştir. Resim yapmaya olan ilgisi ve tutkusu, onu sürekli denemeye ve yeni teknikler keşfetmeye yönlendirmiştir. Bu süreçte, akrilik boyaların esnekliği ve canlı renkleri, onun anlatım tarzını desteklemiştir. Dengel, resimlerinde gerçekçi detayları ve duygusal anlatımı bir araya getirerek kendine özgü bir tarz yaratmıştır. Dengel'in üslubunun gelişiminde, çocukluk anıları ve kişisel deneyimleri de büyük bir rol oynamıştır. Renklerin ustaca kullanımı ve kompozisyonlardaki dengeli düzenlemeler, onun resimlerine dinamik bir enerji ve derinlik kazandırır. Sonuç olarak, Dianne Dengel'in sanatında kullanılan teknikler ve malzemeler, onun

benzersiz üslubunun ve duygusal anlatım tarzının temel taşlarıdır. Akrilik boyalar ve detaylı fırça darbeleriyle yarattığı canlı ve samimi sahneler, izleyicilere hem estetik bir zevk sunar hem de duygusal bir bağ kurar. Dengel'in bu özgün üslubu, halk sanatının değerlerini ve etkisini mükemmel bir şekilde yansıtır. Dianne Dengel'in eserlerinde sıkça işlediği temalar, günlük yaşamın sade güzellikleri, nostalji, aile bağları ve kırsal yaşamın sıcaklığı etrafında şekillenir. Bu temalar, izleyicilere hem estetik hem de duygusal açıdan hitap eder ve Dengel'in sanatının evrensel bir çekiciliğe sahip olmasını sağlar.

Gelelim Dianne Dengel'in "Mutluluğun Resmi" adlı tablosuna. Bu tablo bir dönem Abidin Dino'nun zannedilmiş.

Bunun da birkaç nedeni var.

Öncelikle benzerlik; Abidin Dino'nun modern sanat anlayışı ve kullandığı renkler, kompozisyon tarzı Dengel'in bu eseriyle benzerlikler gösteriyor. Bu nedenle ilk bakışta eser, Dino'nun üslubuyla örtüşüyor gibi algılanabilir.

İkinci sebep ise dönemsel örtüşme.

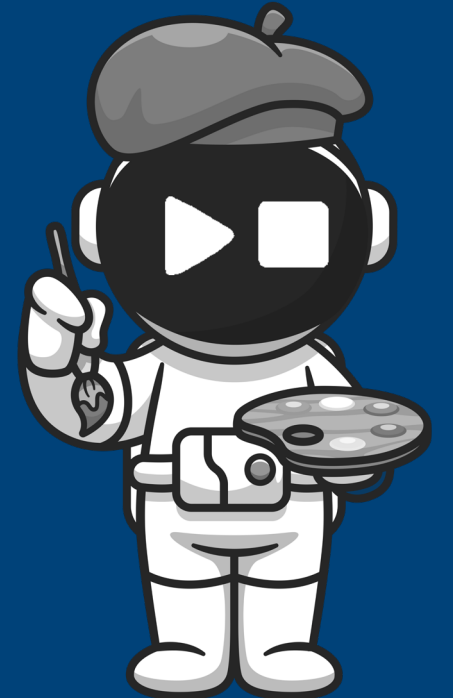
Dianne Dengel ve Abidin Dino'nun sanat faaliyetleri 20. yüzyılın ikinci yarısında kesişiyor. Bu dönemde iki sanatçının da modern sanat anlayışındaki yaklaşımları bazı ortak noktalar barındırıyor olabilir. Üçüncü sebep sanatçı bilinirliği olabilir. Abidin Dino Türk sanatı için önemli bir isim olduğundan, "Mutluluğun Resmi" gibi güçlü bir eserin de onun eseri olduğu zannedilmiş olabilir.

Son sebep ise yetersiz kaynak. Dianne Dengel'in hayatı ve eserleri hakkında Türkiye'de yeterli bilgi ve kaynak bulunmaması, bu eserin Dino'ya atfedilmesine yol açmış olabilir.

Ancak, eser incelendiğinde Dianne Dengel'in kendine özgü sanatsal üslubunun ve yaklaşımının net bir şekilde görüldüğü anlaşılmaktadır.

***"Mutluluğun Resmi", Dianne Dengel'in imzasını taşıyan önemli bir modern sanat eseridir. Herkesi mutlu görmek isteyen bir kadındır Dianne. Bu çabaya öylesine kapılır ki kendini, kendi mutluluğunu önemsemez. "Evlenece ve aile kurmaya vakit olmadı." der bir söyleşisinde.***

**EBRAR AKAY**





## RESİTAL

**Meyhibe Kafalar Bale Ve Müzik Kursu**  
**22. Yıl Resitali Anadolu Sahne**  
**Yer: Selçuklu Kongre Merkezi**  
**Tarih: 29 Haziran 2024,**  
**Cumartesi 19:30**



## SİRK

**Sevimli Palyaçolar Çocuk Sirk**  
**Yer: Konya Bergüzar Gösteri**  
**Merkezi**  
**Tarih: 23 Haziran Pazar, 18.00**



## KONSER

**Cafer Nazlıbaş Project Konseri**  
**Yer: Hiçhane İnsan Merkezi**  
**Tarih: 29 Haziran Cumartesi**  
**20:30**



## SİZDEN

Kendi yazılarınızı  
dergimizde görmek  
ister misiniz? Kültür Sanat ve  
Edebiyat içerikli yazılarınızı  
iletisim@muvvakitdergisi.com  
adresine bekliyoruz.

Takvim

Takvim

Takvim

Takvim

Takvim

Takvim

Takvim

Takvim

Takvim

TAKVİM

Takvim



"Kelebeklerin bile gocuklardan  
daha uzun süre yaşadığı bir  
coğrafyada, size hangi  
şiiri yazayım?"

Ahmet Arif

